

Er wordt niet strenger, maar vooral minder gestraft

Door [Paul Ruijs](#) - 21 december 2019

Geplaast in [Justitie](#) - [Openbaar Ministerie](#) - [Recht](#)

De rechterlijke macht laat geen middel onbenut om de indruk te wekken dat er strenger wordt gestraft in Nederland - ook in vergelijking met het buitenland. Maar vaak worden alleen de zwaarste misdadigers gevonnist. Geen wonder dat die wel eens zware straffen krijgen. Waarbij aangetekend dat boeven hun straf maar wat graag juist in Nederland uitzitten.

Als we het nieuws moeten geloven dan zijn rechters de laatste twintig jaar vooral gewelds- en zedendelicten strenger gaan bestraffen. Het journaal van 6 december 2019 opende met het 'goede nieuws' - want zo werd het toch wel gebracht.

Zeker door VARA's Joop.nl dat - ongehinderd door kennis - er meteen 'veel strenger' en politiek van maakte met hun intro 'Al die D66-rechters die, als je extreemrechts mag geloven, zware criminelen telkens maar weer veroordelen tot een dagje schoffelen, zijn de afgelopen twintig jaar veel strenger gaan straffen'.

Sommigen wisten zelfs zonder greintje bewijs dat we inmiddels tot de beste dan wel zwaarste straffers van Europa hoorden. Want Nederlandse rechters zijn heus niet wereldvreemd, blind of doof voor de onderbuik van de burger was de kennelijk geruststellende boodschap.

Al mocht je dat weer niet zo zeggen want rechters zijn ook onafhankelijk en laten zich niet door het gepeupel de les lezen. Het onderliggende rapport was overigens met veel mitsen en maren veel minder stellig in zijn conclusie: '....Het beeld van de ontwikkeling in punitiviteit is gevarieerd en tot op zekere hoogte afhankelijk van de weging van verschillende soorten straffen en de beschouwde periode. Maar per saldo strafte de rechter in eerste aanleg in 2018 strenger dan in 1998 [...] waarbij volgens onze maatstaf de stijging 11% bedroeg'.

Er wordt niet strenger, maar vooral minder gestraft

Lichte taakstraffen

Maar omdat het aantal geregistreerde misdrijven de laatste 20 jaar fors (28%!) daalde (CBS 2017) werd de spoeling steeds dunner 'waardoor er geen volledig beeld van de ontwikkeling van criminaliteit in de samenleving bestaat. Een groot deel van de misdaad blijft buiten beeld van de justitiële keten omdat mensen geen melding of aangifte doen van criminaliteit en andere vormen van criminaliteit, zoals georganiseerde misdaad en cybercrime, slechts beperkt zichtbaar zijn in misdaadcijfers'.

Ter verklaring van die hogere straffen dus geen woord over politietekorten en gesloten politiebureaus waardoor - als er al aangifte wordt gedaan - alleen nog de gevallen met een strafrechtelijk hoog soortelijk gewicht het Openbaar Ministerie bereiken. Daders van straatroof (bankpasjes) en op camerabeelden of zelfs met adresgegevens laat de politie al met rust.

Veel vaker seponeren...

Dan seponerde het OM in 2016 ook nog eens 20% (2 x zoveel als 10 jaar eerder) zodat tenslotte bij de rechter alleen de 'zwaardere' gevallen terecht kwamen. Maar die kregen vooral taakstraffen. Zelfs in die mate dat gevangenen leeg kwamen te staan. Hoe moest je dus taakstraffen in uren omrekenen naar hechtenis in dagen om vast te kunnen stellen dat er strenger werd/wordt gestraft. Men koos als wegingsfactor 1 op 2, dus twee uur schoffelen werd even zwaar ingeschat als één dag hechtenis.

Anders gezegd: 1 dagje schoffelen of schoonmaken (voor sommige mensen gewoon een baan) vonden de strafrechtgeleerden even zwaar als 4 dagen hechtenis! De taakstraf van honderd uur van militair Marco Kroon komt dan overeen met 50 dagen hechtenis en - na een dag schoffelen van 8 uur - niet op 12,5 dag. Zo moeilijk is het dan niet om te beweren dat rechters ondanks die taakstraffen strenger zijn gaan straffen.

Verklaringen

De Raad voor de Rechtspraak gaf dus liever andere verklaringen voor de strengere straffen zoals het geïntroduceerde spreekrecht voor slachtoffers. Rechters zouden daardoor ineens meer oog en oor gekregen hebben voor de emoties van nabestaanden en verwoeste levens van slachtoffers in een rolstoel.

Dat kon zo maar een paar uur, weken of maanden extra straf schelen. En ook de voorspelbare oproepen van de ministers van Justitie na iedere jaarwisseling om strenger te straffen vanwege het alsmear doorgaande geweld tegen hulpverleners, zou tot hogere straffen hebben geleid. Maar dat is nog maar de vraag...

Er wordt niet strenger, maar vooral minder gestraft

Lachertje

In 2011 lanceerde SIRE nog een bewustwordingscampagne over geweld tegen hulpverleners en in 2015 hield de politie een grote demonstratie in den Haag. Het hielp allemaal niets want het pesten, intimideren en lichamelijk geweld ging gewoon door zodat onlangs nog een politieagent werd neer geknuppeld toen hij een trouwstoet in Rotterdam in goede banen probeerde te leiden.

Misschien waren de straffen voor bepaalde daders toch nog niet hoog genoeg? Wel waren de taakstraffen inmiddels zo populair geworden onder rechters dat er een instructie kwam dat ze geen taakstraffen meer moesten opleggen aan daders van geweld tegen hulpverleners en politie.

Rechters willen de handen vrij houden

Erwin Koenen van de Politiebond ACP had daarvoor al eens geklaagd ('ze lachen om een paar uurtjes schoffelen') dat iemand die geweld pleegt tegen een agent bij de rechter vaak wegkomt met een lichte taakstraf. Eerder hadden rechters al een soortgelijk taakstrafverbod opgelegd gekregen in ernstige gewelds- en zedenzaken. Maar dat vonden ze toen al een inperking van hun rechterlijke vrijheid en uit protest bleek menig rechter in plaats van een taakstraf dan maar één(!) dag cel op te leggen.

Nadat de laatste jaarwisseling het aantal incidenten van geweld tegen de politie was verdubbeld van 27 naar 59 pleitte natuurlijk ook minister Grapperhaus voor hogere straffen en kondigde Dekker zowaar - ter afschrikking- dit jaar een wet aan waarbij geweldplegers tegen hulpverleners en politie hoe dan ook celstraf krijgen, al is het maar voor één dag! Dat zal voortaan dus een rustige jaarwisseling worden in Scheveningen.

Wereldvreemd

Het is dus vreemd dat de Raad voor de Rechtspraak in het NOS-journaal zo stellig weet te melden dat er de laatste jaren zoveel strenger wordt gestraft. Ook de filmpjes uit de bajes van feestvierende gedetineerden inclusief muziek, hapjes, drankjes en I-phones om het contact met de buitenwereld ongestoord te onderhouden, wekte nou niet bepaald de indruk dat ze heel erg gebukt ging onder die strengere straffen.

Er zijn ergere plaatsen dan een Nederlandse gevangenis. Een buitenlandse bijvoorbeeld. Vanuit misdadigersperspectief heeft Nederland dan ook een uitstekend vestigingsklimaat met goede voorzieningen en dat begrijpt iedereen, van Roemeense zakkenrollers tot de Marokkaans criminele asielzoekers. Behalve wat wereldvreemde rechters, politici en enkele verstrooide professoren zoals Henny Sackers. Die beweerde zelfs dat een paar uur schoffelen als straf best wel serieus genomen moest worden.

Er wordt niet strenger, maar vooral minder gestraft

Enorm geloofwaardigheidsprobleem

Na alle schandalen, missers en blijken van wereldvreemdheid (wat te denken van die Haagse rechter die toch nog € 500 schadevergoeding gaf aan een 10.000 euro claimende moslimmoeder die haar dochter vanwege een islamitische feestdag had thuisgehouden waardoor ze de klassenfoto had gemist) moest het beeld maar weer eens bijgesteld worden.

Het probleem is echter dat de overheid over de hele linie ondertussen een enorm geloofwaardigheidsprobleem heeft. Dat geldt zeker voor die op eigen initiatief uitgebrachte berichten en rapporten onder auspiciën van het Ministerie van Justitie en Veiligheid met gewenste uitkomsten.

Justitie is onbetrouwbaar

Toen ambtenaren bij het bekend maken van de misdaadcijfers onder asielzoekers de zwaarste vergrijpen in de categorie 'overige' hadden verstopt, was meteen duidelijk dat het een nogal opzichtige poging betrof om het draagvlak voor asielzoekers niet verder aan te tasten. Voorkomen moest worden dat duidelijk werd dat we een onoplosbaar problemen importeren.

En wie gelooft, gelet op de afzender, nog het bericht dat de vervolging van Geert Wilders niet politiek gestuurd was en uitsluitend ingegeven werd door een zorg over discriminatie? Bij kritiek verwijst iedere rechter en minister naar het World Justice Project-onderzoek waar Nederland qua rechtspraak tot de top van de wereld hoort, hoewel de organisatie achter het WJP niet eens het bureau kon noemen dat het onderzoek in Nederland had uitgevoerd. Het weerhield de RvdR er niet van om zelfs te claimen dat we de beste civiele rechtspraak van de wereld hebben.

Rechtersbazen moeten rectificeren...

Dezelfde RvdR moest in november 2018, na 12 jaar en vele miljoenen armer, rectificeren dat niet Hugo Smit, de advocaat van Chipshol maar hun eigen rechter Westenberg een notoire leugenaar en oplichter bleek te zijn. Die had lopende de procedure Smit gebeld met de intimiderende mededeling dat zijn klant eigenlijk kansloos was in zijn zaak.

Toen Smit in een interview ten behoeve van een boek daarvan melding maakte en Westenberg daar lucht van kreeg trok hij in al zijn arrogantie en domheid een enorme grote broek aan. Hij beschuldigde Smit ervan dat deze in strijd met de waarheid had gesuggereerd dat de edelachtbare onderonsjes gehad zou hebben met advocaten in zaken waarbij hij als rechter was betrokken. Hoewel ook de leiding van de RvdR vanaf dag één wist dat Smit gelijk had ging men volledig achter hem staan.

Zelfs na diverse uitspraken ten gunste van Smit met die geweldige opmerking van de Amsterdamse raadsheer mw. M.A. Goslings tegen Westenberg en diens landsadvocaat 'met die onzin houdt u ons nou al 5 jaar bezig' mocht Westenberg van de RvdR en op kosten van de belastingbetaler nog 7 jaar blijven doorprocederen tot aan de Hoge Raad toe. Daar werd hij en de hele Raad voor de Rechtspraak

Er wordt niet strenger, maar vooral minder gestraft

in 2018 af gereserveerd als een stelletje ongelooflijke losers.

En komen dat met een nieuwe leugen

Maar zelfs de toelichting van de RvdR op de rectificatie van 2018 bevat een flagrante leugen. Ter rechtvaardiging van die vergoeding schrijft men namelijk 'dat het algemene beleid is binnen de Rechtspraak dat de Raad voor de rechtspraak de kosten van rechtsbijstand betaalt als een rechter persoonlijk wordt aangesproken over iets wat hij in zijn functie heeft gedaan of gezegd. Dit is noodzakelijk om de onafhankelijke rol van de rechter te kunnen waarborgen omdat rechters zonder angst voor financiële gevolgen moeten kunnen rechtspreken'.

Maar het unieke van dit geval was nu juist, dat Westenberg niet werd aangesproken door Smit maar zelf met veel lawaai en publiciteit Smit dagvaardde. Er zou helemaal geen zaak geweest zijn als de RvdR de enorme advocatenrekeningen van onder andere de landsadvocaat niet had betaald en bleef betalen omdat niemand binnen de RvdR bij zijn verstand of bij machte was om Westenberg te stoppen.

Rechter bij de Mobiele Eenheid

Gek genoeg denken dit soort organisaties dat ze desondanks onverminderd gezag uitstralen en geloofwaardigheid genieten. Onlangs nog - 11 december 2019 - bracht de Raad voor de Rechtspraak ongevraagd een negatief wetsadvies uit tegen een verbod op taakstraffen bij geweld tegen hulpverleners.

Nu houden de meeste rechters er tijdrovende nevenfuncties op na (een rechter zonder bijbaan wordt bijna een beertje meewarig bekeken) om 'voeling met de maatschappij te houden'. Omdat het gros dan toch weer meteen bij juristen aan tafel schuift moeten ze (en ook Henny Sackers) misschien voor de echte voeling met de maatschappij eens een bijbaan bij de politie, bijvoorbeeld - als ze door de selectie komen - de Mobiele Eenheid overwegen. Gegarandeerd dat het na de jaarwisseling in Den Haag meteen afgelopen is met taakstraffen.